









Värderingsövning

Folkomröstningen

I den här övningen får deltagarna prova på hur det är att arrangera och delta i en folkomröstning. Den efterföljande diskussionen är en viktig del av övningen.

Information

	Demokrati		Papper och pennor, röstningsbås/ skärmar, röd och gul saft, blädder- block/tavla att skriva på, kuvert
	12 år		Instruktion till ledaren
	Gestaltning		Instruktion till gruppen
	40 minuter - 1 timme		

 Deltagarna ska tillsammans bestämma vilken saft de vill dricka, röd eller gul. Det går självklart att variera beslutsfrågan beroende på vad som fungerar i gruppen. De ska göra det i form av en folkomröstning. Fokus ligger dock på själva folkomröstningen snarare än på beslutet. Därför kan det vara bra att ta en fråga som inte är så kontroversiell.

Börja med att samla deltagarna och gå igenom vad övningen går ut på samt några ord och begrepp som är bra att känna till.


Presentera övningen och berätta att gruppen ska anordna en folkomröstning. Fråga runt i gruppen om det är någon av deltagarna som varit med när någon förälder eller någon annan vuxen i deras närhet har varit och röstat. Be personen berätta om hur det var, hur lokalen såg ut, vad som gjordes etc. Om ingen har varit med när någon

vuxen röstat kan du som ledare berätta hur det går till. Om du är osäker kan du läsa mer på Valmyndighetens hemsida, www.valmyndigheten.se

Deltagarna kommer få ikläda sig olika roller för att folkomröstningen ska kunna genomföras. Börja med att gå igenom rollerna och några begrepp som är bra att känna till.

Förslag på ord att gå igenom:


- Rösträtt
- Valförrättare
- Rösträknare
- Röstlängd
- Valsedel
- Blank valsedel
- Ogiltig valsedel
- Valhemlighet
- Vallokal


 Deltagarna ska nu förbereda för folkomröstningen. De delas in i grupper som får olika uppgifter.


Grupp 1: Ansvarar för att tillverka röstsedlar. En sort för gul saft och en annan för röd. Exempelvis kan papper i saftens färg användas för att de olika förslagen ska bli tydliga. Gruppen ansvarar sedan för att rösterna räknas.

Grupp 2: Ansvarar för att upprätta en röstlängd. De går runt och skriver upp allas för och efternamn. Den här gruppen ansvarar också för att pricka av alla röstande.

Grupp 3: Ansvarar för att ställa i ordning röstningslokalen. Sätta upp skärmar, kanske göra skyltar så att det är tydligt var man ska etc.

 När alla grupperna är klara är det dags att rösta.

 Alla deltagare får gå in i röstlokalen, ställa sig bakom en skärm, stoppa i lappen för det förslag de röstar på i kuvertet och sedan gå fram till bordet där valförrättarna sitter. Där blir de avböckade på röstlängden och lämnar in sitt kuvert. När de som är valförrättare ska rösta får några andra byta av dem. Sedan är det dags för rösträkning. Grupp 1 räknar rösterna medan övriga tittar på. När alla röster är räknade läses resultatet upp. Har gul eller röd saft vunnit?

 Efter att resultatet har lästs upp får alla deltagare ett glas med den "vinnande" saften. Medan deltagarna fikar kan ni diskutera hur övningen gick och vad deltagarna tyckte.

Förslag på diskussionsfrågor:

- Hur var det att genomföra övningen?
- Var det något som var konstigt eller svårt respektive lätt?
- Varför behövs exempelvis valbåsen/skärmarna och röstlängden?
- Vad finns det för fördelar med att bestämma saker på det här sättet?
- Varför är det viktigt att rösta?
- Vem bestämmer i länder där människor inte får gå och rösta?